

ОДЛУКА
ЖИРИЈА ЗА ДОДЕЛУ НАГРАДЕ
ВЕЉКОВА ГОЛУБИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

Жири за доделу награде ВЕЉКОВА ГОЛУБИЦА који је радио у саставу: Саша Радојчић, Ђорђе Деспић и Милета Аћимовић Ивков (председник жирија), на састанку одржаном 1. октобра 2026. године, донео је одлуку да се награда додели

ВЕСЕЛИНУ МАРКОВИЋУ

за приповедно умеће обликовања стварности света.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

У четири књиге приповедне прозе Веселин Марковић је успоставио карактеристичан и препознатљив књижевни свет, који је у великој мери усаглашен са наслеђеним и модерним начинима и поступцима обликовања прозног описа. Од прве приповедне књиге, *Шта пропустили они који умуру у сну*, преко књига *Преимућства круга* и *Прошлост никад не прође*, до најновије *Црна једра*, Марковић је веома скрупулозно и пажљиво изграђивао свој наративни рукопис. У његову тематску основу најчешће су биле постављане ситуације савремености. Њих су често пратили тајанствени узроци и претеће сенке, повезани са појединачном судбином или немилом историјом.

Његови јунаци, лишени локалног колорита, животни и карактерно заокружени, окренути су интензивном доживљају и упитном промишљању искустава живота и света. Покренути конкретним и снажним психо-емотивним и егзистенцијалним ситуацијама и стањима, они су мотивисани да испуњавају, истражују и казују сопствену судбину. Кроз њихове приче актуелизују се различити културно-историјски и антрополошки саджаји, упитно сагледава дубина времена и трагичност непосредних епохалних догађаја. Чак и онда када је, са пуном поетичком освешћеношћу, аутор прибегавао различитим формалним и жанровским експериментима: међутекстовним релацијама, алузијама и реминисценцијама на дела домаће и светске књижевности, његове су приче биле уверљив израз делатне пуноће сазнања и искуства.

У књизи *Црна једра* која, у односу на претходне приповедне књиге овог писца, представља изванредан тематски одмак и опсесивну конкретизацију, преиспитују се и у европском кругу историјски оживљавају различита гранична искуства: ратне похаре и пошаст, епидемије, болести и смрт. У истом делокругу, духу и поретку, напомињу се могућност спасења, принцип светости и греха, као и статус духовних моћи у свету који се вредносно празни, мења и излази из зглоба. Кроз седам њених „заборављених прича“, историја, савременост и индивидуална судбина се, у страдањем обележеној свевремености, симболички и стварно сударају и загонетно једначе. Изграђене у знаку тајанствености, болних искушења и путовања, ове стилско-реторички утаначене приче, кроз алегоричку и симболичку сагласност, постају књижевни документ и репрезент нашег, пометњом вредности и декаденцијом означеног доба.

Ове одлике приповедања Веселина Марковића, у битним егзистенцијалним, проблемским и трагичким видовима, приближавају изразима класичне књижевне уметности Вељка Петровића. На тај начин га, са пуном увереношћу и оправдањем, приводе угледа и слави његовог имена.

У Сомбору, 20. октобра 2026. године

Ђорђе Деспић

Саша Радојчић

Милета Аћимовић Ивков,
председник жирија